

Centralna Banka Republike Kosova

Finansijski izveštaji

31. decembar 2008 godine i

Izveštaj nezavisnog revizora

Centralna Banka Republike Kosova

Sadržaj	Strana
Izveštaj nezavisno revizora	i - ii
Bilans stanja	1
Bilans uspeha	2
Izveštaj o promenama u kapitalu	3
Izveštaj o tokovima gotovine	4
Napomene uz finansijske izveštaje	5 - 37

KPMG Albania Sh.p.k. - Podružnica Kosovo
Ulica Sulejman Vokshi, 14
Pristina
Kosovo

Telefon +381 38 246 771
Telefaks +381 38 246 772
E-mail al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Upravnom Odboru
Centralne Banke Republike Kosova

Priština, 2 jun 2009

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Centralne Banke Republike Kosova, Priština (u daljem tekstu: Banka) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2008 godine, bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i bilansa tokova gotovine Banke za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregleda osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodni Standardi za Finansijsko Izveštavanje. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, implementaciju i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale bilo zbog pronevere ili grešaka u radu, odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika i vršenje računovodstvenih procena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabir procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima nastalih bilo zbog pronevere ili grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Banke sa ciljem projektovanja revizorskih procedura koje odgovaraju okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola primenjenih u Banci. Revizija takođe obuhvata ocenu da li su računovodstvena načela i značajna procenjivanja koja je primenilo rukovodstvo odgovarajuća, kao i opštu ocenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Međunarodni Standardi za Finansijsko Izveštavanje.

Skrećenje pažnju

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju napomeni 4(f) uz finansijske izveštaje gde saglasno sa Zakon broj 03/L-074 Centralnoj Banci Kosova, Kapitalni i Generalni Rezervni Račun Banci trebaju biti najmanje ekvivalentni na pet procenata od ukupnog iznosa kreditnog stanja svih računa u Banci na kraju svake finansijske godine. Na dan 31 decembra 2008 i 2007 ovaj uslov nije bio ispunjen.

KPMG Albania Sh.p.k. Kosovo Branch

KPMG Albania sh.p.k. – Podružnica Kosovo
Ulica Sulejman Vokshi, 14
Pristina
Kosovo

Centralna Banka Republike Kosova

Bilans stanja

Na dan 31. decembra 2008. godine

<i>U hiljadama EUR</i>	Napomene	2008	2007
Aktiva			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	7	39,674	63,817
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	8	10,403	1,946
Hartije od vrednosti	9	541,019	229,277
Depoziti sa nerezidentnim bankama	10	519,276	762,579
Osnovna sredstva	11	2,087	2,108
Nematerijalna ulaganja	12	86	122
Ostala sredstva	13	406	295
Ukupno aktiva		<u>1,112,951</u>	<u>1,060,144</u>
Obaveze			
Obaveze prema domaćim bankama	14	137,158	113,554
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	908,212	856,730
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	24,400	48,381
Ostale domaće obaveze	17	1,978	7,743
Ukupno obaveze		<u>1,071,748</u>	<u>1,026,408</u>
Kapital i rezerve			
Obavezna kapital	18	30,000	20,000
Rezerva	19	11,203	13,736
Ukupno kapital i rezerve		<u>41,203</u>	<u>33,736</u>
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		<u>1,112,951</u>	<u>1,060,144</u>

Napomene na stranama od 5 do 37 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji prikazani na stranama od 1 do 37 odobreni su od rukovodstva CBK 4. maja 2009 i njihovo ime bili su potpisani od:

Hashim Rexhepi

Guverner

Gani Gerguri

Zamenik Guverner

Centralna Banka Republike Kosova

Bilans uspeha

Za godinu koja završava 31. decembra

<i>U hiljadama EUR</i>	Napomene	2008	2007
Prihodi od kamata		42,841	34,275
Rashodi od kamata		(34,063)	(24,371)
Dobitak po osnovu kamata	20	<u>8,778</u>	<u>9,904</u>
Prihodi od naknada i provizija		884	743
Rashodi od naknada i provizija		(215)	(226)
Dobitak po osnovu naknada i provizija	21	<u>669</u>	<u>517</u>
Prihodi iz subvencija	22	85	453
Ostali poslovni prihodi	23	1,087	954
Poslovni prihod		<u>10,619</u>	<u>11,828</u>
Troškovi zaposlenih	24	(1,771)	(1,412)
Troškovi amortizacije	11,12	(458)	(447)
Generalni i administrativni troškovi	25	(923)	(823)
Poslovni rashodi		<u>(3,152)</u>	<u>(2,682)</u>
Dobitak perioda		<u><u>7,467</u></u>	<u><u>9,146</u></u>

Napomene na stranama od 5 do 37 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Izveštaj od promenama na kapitalu za godinu koja završava 31. decembra

<i>U hiljadama EUR</i>	Napo mene	Obavezna rezerva	Rezerva	Akumulira ni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2007		10,000	14,590	-	24,590
Dobitak perioda		-	-	9,146	9,146
Ukupno priznati prihodi i rashodi		-	-	9,146	9,146
Transfer u obaveznu rezervu	18	10,000	(10,000)	-	-
Stanje na dan 1. decembra 2007		20,000	4,590	9,146	33,736
Stanje na dan 1. januara 2008		20,000	4,590	9,146	33,736
Dobitak perioda		-	-	7,467	7,467
Ukupno priznati prihodi i rashodi		-	-	7,467	7,467
Transfer u obaveznu rezervu	18	10,000	(854)	(9,146)	-
Stanje na dan 1. decembra 2008		30,000	3,736	7,467	41,203

Napomene na stranama od 5 do 37 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Izveštaj o tokovima gotovine

Za godinu koja završava 31. decembra

<i>U hiljadama EUR</i>	Napomene	2008	2007
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Dobitak perioda		7,467	9,146
<i>Korekcije za:</i>			
Troškovi amortizacije osnovnih sredstava	11	378	353
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	12	80	94
Prihodi iz subvencija	17	(85)	(252)
Dobit od prodaje opreme		(5)	(4)
Prihodi od kamata	20	(42,841)	(34,275)
Rashodi od kamata	20	34,063	24,371
		<hr/>	<hr/>
		(943)	(567)
Promene hartije od vrednosti		(145,749)	(117,269)
Promene tekućih računa sa nerezidentnim bankama		197,908	(182,467)
Promene ostalih sredstava		(111)	(118)
Promene obaveza prema domaćim bankama		23,604	19,077
Promene obaveza prema lokalnim vladinim institucijama		51,482	380,909
Promene obaveza prema javnim i komercijalnim preduzećima		(23,835)	3,305
Promene ostalih domaćih obaveza		(5,717)	5,337
		<hr/>	<hr/>
		96,639	108,207
Prilivi od kamata		47,329	29,912
Odlivi od kamata		(34,209)	(24,371)
		<hr/>	<hr/>
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		109,759	113,748
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prilivi od prodaje opreme		5	4
Kupovina opreme	11	(357)	(1,199)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	12	(44)	(72)
		<hr/>	<hr/>
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		(396)	(1,267)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Prilivi po osnovu subvencija	17	36	-
		<hr/>	<hr/>
Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		36	-
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenta		109,399	112,481
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 1. januara		<hr/>	<hr/>
		621,479	508,998
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. decembra	26	730,878	621,479

Napomene na stranama od 5 do 37 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

1. Osnovne informacije

Centralna Banka Republike Kosova (u daljem tekstu "CBK"), nasljednik Centralne Banakrse Uprave Kosova, je nezavisni pravni entitet sa punim kapacitetom kao pravno lice po zakonom aplikativnim u Republici Kosova. CBK je posebni pravni entitet sa ovlašćenjem da izdaje douvolu, supervizija i reguliranje finansijskih institucija u Republici Kosova. Početni prethodnji entitet CBKa, Bankarska i Naplatna Uprava Kosova osnovan je u saglasnosti sa odredbe Regulacije broj 1999-20 izdate 15. novembra 1999, dopunjena 1. oktobra 2001 (UNMIK Regulacija 2001/24) Međuvremene Administrativne Misije Ujedinjenih Nacija u Kosovu (u daljem tekstu "UNMIK"). 24. avgusta 2006, nova regulacija (UNMIK Regulacija broj 2006/47) ušla je u snazi transformirajući Bankarsku i Naplatnu Upravu Kosova u Centralnoj Banci Republike Kosova. 5. juna 2008, Zakon broj. 03/L-074 za Centralnu Banku Republici Kosova je usvojen u Skupštini Republici Kosova. Po ovom zakonu, osnovni ciljevi CBKa su da:

- Gajanje čvrstoću, solventnost i efikasnost funkcioniranja stabilnog tržišno-zasnovanog finansijskog sistema, podstići tržišno pojavljivanje sigurnih finansijskih instrumenata; i
- Bez predrasude ovome, podržati generalne ekonomske politike u Kosovu sa pogledom za doprinos efikasnom alocrianju resursa u saglasnosti sa principima otvorene tržišne ekonomije..

CBK ima, između ostalom, vlast:

- Da preporuči široke političke direktive skupštini i vladi u poljima njene odgovornosti;
- Da formulira i implementira mere za, i nadgledati i regulirati, sistema plaćanja i podmiravanja transakcija u domaćim i stranim valutama u Kosovu;
- Da poseduje i rukuje jednom ili više sistema plaćanja;
- Da deluje kao bankar Ministarstvu Finansija i Ekonomije i da obezbeđuje finansijske savete na njegove zahteve;
- Da deluje kao fiskalni agent Ministarstva Finansija i Ekonomije;
- Da drži depozite u stranskim valutama banaka, Ministarstva Finansija i Ekonomije i ostala javna preduzeća;
- Da osigura adekvatnu ponudu bankarskih nota (bank notes) i kovan novac za podmiravanje gotovinskih transakcij;
- Da održava depozitar za bezbednog čuvanja valuta i hartija od vrednosti;
- Da izdaje dozvole, vršiti superviziju i reguliše finansijske institucije;
- Da vrši regularnu ekonomsku i monternu analizu ekonomije Kosova, javno publikuje rezultate, i podnosi predloge i mere skupštini i vladi na bazi takvih analiza;
- Da vrši superviziju i da reguliše dilere u menjačnicama, brokere-dilere, i zajedničke fondove;
- Da odobrava spoljašne revizore finansijskih instirucija; i
- Da postavi računovodstvene standarde za finansijske institucije Kosova u liniji sa međunarodne standarde finansijskog izveštavanja.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

1. Osnovne informacije (nastavak)

CBK deluje iz kancelarije u Prištini. Adresa registrirane kancelarije CBK je:

Ul. Garibaldi 33,

Priština, Kosovo.

Upravni Odbor

Upravni Odbor formulira politike delovanja CBK i vrši superviziju njihovih implementiranju. Rukovodstvo CBK je dužno izvestivati, ne manje od deset puta godišnje, Upravnom Odboru na vođenje njegovih operacija i politika, na čvrstoću finansijskog sistema, i na stanje para, kapitala i stranih berza, uključujući svih događaja i uslova koji imaju ili očekuje se da imaju značajan uticaj na administraciju ili delovanja CBK ili vođenje njenih politika ili na finansijski sistem ili na spomenuta tržišta i na bilo koje ostale činjenice koje utiču ili bi mogle uticati na politike CBK.

Upravni Odbor određuje politike delovanja CBK i vrši superviziju njihovih implementiranju. Po zakonu broj 03-L'074, Upravni Odbor sastoji se od pet člana. Upravni Odbor ima sledeća ovlašćenja:

- Da odobri politike za izvršenje vlasti CBK i da vrši superviziju njihovih implementacija od strane rukovodstva i osoblje;
- Da usvoje sva pravila, naređenja i direktiva izdati od strane CBK;
- Da odobri sva izveštaja i preporuke što CBK daje skupštini i vladi.;
- Da imenuje, po rezoluciji, najmanje dva neizvršna direktora da ustanove Revizorski Komitet;
- Da odobri organizaciju CBK;
- Da naznači dva zamenika Guvernera na predlog Guvernera na period do pet godina;
- Da odobri naznačivanje Generalnog Inspektora CBK na period do pet godina;
- Da odobri budžet CBK;
- Da odobri računovodstvene politike CBK i da odobri periodične izveštaje i finansijske izveštaje CBK;
- Da odluči po nastanku materijalnog duga CBK i uslova takvog duga;
- Da odobri kategorije sredstava koja odgovaraju investicija finansijskih resursa CBK;
- Da odobri ili odbije aplikacije za licence i registracije finansijskih institucija i da opozove licence i registracije finansijskih institucija;
- Da usvoji interne strukture, politike i procedure za izdavanja licenci, registriranja, vršenje superviziju i reguliranje finansijskih institucija, uključujući poverene vlasti CBK osoblja da preduzme koerktivne akcije; i
- Da ratifikuje, pre implementacije, sve primenjene mere pripremljene od strani CBK osoblja, sa isključkom onih koji su po zakonu specifično ispod nadležnosti Guvernera.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

1. Osnovne informacije (nastavak)

Upravni Odbor (nastavak)

31. decembra 2008, Upravni Odbor sastajao se od sledećih članova:

Gazmend Luboteni – Predsednik

Hashim Rexhepi – Guverner

Lulzim Ismajli – Direktor Državne Blagajne Ministarstva Finansija i Ekonomije

Sejdi Rexhepi – Član

2. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

a) Izveštaj za usaglasenost

Finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

b) Osnova za odmeravanje

Finansijski izveštaji sastavljeni su na bazi istorijskih troškova osim sledeće:

- derivativni finansijski instrumenti iskazuju se po poštenoj vrednosti
- finansijski instrumenti po poštenoj vrednosti kroz bilans uspeha iskazuju se po poštenoj vrednosti
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po poštenoj vrednosti
- investicione nekretnine iskazuju se po poštenoj vrednosti
- obaveze za izmirenja dogovora za plaćanja akcijama u gotovini iskazuju se po poštenoj vrednosti
- priznata finansijska sredstva i finansijske obaveze dezinirane kao hedžing stavke u kvalifikaciji
- hedžing odnosi poštene vrednosti koreguju se promene u poštenoj vrednosti koja se može pripisati riziku koji se obezbeđuje.

c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji su iskazani u eurima (“EUR”), koja je funkcionalna valuta CBK. Osim ako nije navedeno, finansijske informacije iskazane su u hiljadama eurima.

d) Upotreba procena i rasuđivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva korišćenje rasuđivanja, procene i pretpostavke koje imaju efekt na primenu politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Realna stanja može se razlikovati od ovih procena.

Procena i osnovne pretpostavke se tekovno pregleduju. Promene računovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je promena izvršena i u idućim periodima na kojima promena utiče. Informacije u vezi rasuđivanjima napravljena od strani rukovodstva i kritične procene u primeni računovodstvenih politika koje imaju značajan uticaj na finansijske izveštaje prikazani su u napomeni 5.

Računovodstvene politike prikazane dole su konzistentno primenjene u svim periodima prezentirani u ovim finansijskim izveštajima.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

a) Devizne poslovne promene

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u funkcionalnu valutu po srednjem kursu koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunata su u funkcionalnu valutu po srednjem kursu koji je važio na taj dan. Dobici i gubici na monetarna sredstva i obaveza predstavljaju razliku između amortiziranu nabavnu vrednost u funkcionalnoj valuti na početak perioda, koregovana za efektivnu kamatu i plaćanja u toku perioda, i amortiziranu nabavnu vrednost u stranoj valuti iskazanoj u funkcionalnoj valuti po srednjem kursu koji je važio na dan bilansa stanja. Nemonetarna sredstva i obaveza u stranoj valuti koja se iskazuju po poštenoj vrednosti su preračunate u funkcionalnu valutu po srednjem kursu koje je važio na dan na kojem je poštena vrednost bila određena.. Kursne razlike nastale prilikom preračuna iskazuju se u bilansa uspeha.

CBK deluje pretežno u EUR, dok strane valute u kojima CBK deluje su pretežno u američkim dolarima (USD). Kursevi upotrebljeni za preračun 31. decembra 2008 i 2007 su:

	2008 EUR	2007 EUR
1 USD	0.718	0.679

b) Kamate

Prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno umanjuje buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gde je kraći period, bilansne vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Efektivna kamatna stopa se utvrđuje pri prvičnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze i ne pregleduje se posle toga.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje provizije i naknade isplaćene ili uplaćene, transakcioni troškovi, i popusti ili premije koje su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanja, emitovanju ili otuđenju finansiskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi i rashodi od kamate przentirane u bilansu uspeha uključuju kamate na finansijska sredstva i obaveze po amortizacionoj vrednosti na bazi efektivne kamatne stope.

c) Naknade i provizije

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su integralni deo efektivne kamatne stope finansiskog sredstva ili obaveze uključeni su obračuna efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi od naknada i provizija, uključujući transakcione naknade za poslovne račune, transfer sredstava i naknade za licence priznaju se kada je usluga pružena.

Ostali rashodi naknada i provizija odnose se uglavnom na transakcione i uslužne naknade, koje se rashoduju kada je usluga primljena.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

d) Beneficija zaposlenih

i. Plan definisanih primanja

CBK uplaćuje doprinose u doprinose obaveznog socijalnog osiguranja koji omogućuje penzijske beneficije zaposlenima po penzioniranju. Lokalne vlasti su odgovorne za obezbeđivanje pravno utvrđenom pragu za penzije u Kosovu po penzionom planu definisanih primanja. Doprinosi CBK priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

Naknadno, CBK priznaje obaveze za fiksne doprinose u spoljašnjem penziskom fondu. Stopa dopunskog doprinosa iznosi 10% bruto plate. Ovi iznosi se priznaju kao trošak kada dospeju. CBK nema pravnih ili konstruktivnih obaveza da plaća daljih doprinosa.

ii. Kratkoročne naknade

Kratkoročne obaveze za naknade zaposlenima odmeravaju se na nediskontovanoj bazi i priznaju se kao rashod kada je usluga dobijena.

e) Porez i podela profita

CBK je oslobođen poreza na dobitak po zakonu broj 03/L-074 izdat 5. juna 2008 koji zahteva CBK da plati svaki iznos neto prihoda direktno Ministarstvu Finansija i Ekonomije, posle alokacije neto prihoda da pokrije nivo rezervnih fondova (vidi nota 4 f).

f) Finansijska sredstva i obaveze

i. Priznavanje

CBK prično priznaje depozite kada oni nastanu. Sva ostala finansijska sredstva i obaveza prvično se priznaju na dan trgovine kada CBK postane jedna strana u ugovornim odredbama instrumenata.

ii. Prestanak priznavanja

CBK prestaje da priznaje finansijsko sredstvo kada ugovorna prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe, ili prenesu ugovorno pravo na primanja tokova gotovine od finansijskog sredstva u transakciju u kojoj prenosi u značajnoj meri sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom. Svaki udeo u prenesena finansijska sredstva koja su stvorena ili zadržana od strane CBK, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

CBK prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su dogovorne obaveze ispunjene ili ukinute ili kada prestanu da važe.

iii. Prebijanje na neto osnovi

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju na neto osnovi i neto vrednost se prikazuje u bilansu stanja kada, i samo kada, CBK ima zakonito pravo da prebije vrednosti na neto osnovi i namerava da podmiri na neto osnovi ili da realizuje sredstvo i podmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi prikazuju se na neto osnovi samo kada je dozvoljeno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke koji proizlaze iz grupa sličnih transakcija.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

f) Finansijska sredstva i obaveze

iv. Odmeravanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze je iznos po kome se finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza odmerava prilikom početnog priznavanja umanjeno za isplate glavnica, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću i uz oduzimanje svakog umanjenja po osnovu umanjenja vrednosti ili nenaplativosti.

v. Odmeravanje po poštenoj vrednosti

Određivanje poštenu vrednost finansijskih sredstva ili finansijskih obaveza se određuje uprebom tehnike procena. Tehnike procena uključuju tehniku neto tekuće vrednosti, metodu diskontiranih gotovinskih tokova, upoređenje sa sličnim instrumentima za kojih postoji primetna tržišna vrednost, i modeli procena. CBK koristi široko priznate modele za procenu za određivanje poštenu vrednost sličnih i jednostavnijih finansijskih instrumenata. Za ove finansijske instrumente, inputi u modele so tržišno primetne.

vi. Identifikacija i odmeravanje umanjenja

Na datum svakog bilansa stanja CBK procenjuje dali postoji neki objektivni dokaz da je finansijsko sredstvo što nije po poštenoj vrednosti kroz bilans uspeha umanjene vrednosti. Finansijska sredstva su umanjene vrednosti kada postoji objektivni dokaz da događaj nastao posle datuma početog priznavanja koji ima negativan efekat na iduće tokove gotovina.

Objektivni dokaz da finansijska sredstva su umanjene vrednosti može uključiti neizvršenje gotovinskih obaveza ili delikventnost zajmoprimca, restrukturiranje plasmana ili avansi CBK po uslovima koje inače CBK ne bi razmatrala, indikacije da će zajmoprimac ili izdavač bankrotirati, gubitak tržišta za hartje od vrednosti, ili ostala primetna informacija vezana sa grupom sredstvima kao što su negativne promene u statusu plaćanja zajmoprimca ili izdavača u CBK, ili ekonomski uslovi koji su u korelativnom odnosu sa neizvršavanjem gotovinskih obaveza u CBK.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava odmerena po amortizovanoj vrednosti se meri kao razlika knjigovodstvene vrednosti finansijskih sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih gotovinskih tokova koji su diskontovani po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva. Iskazani iznos sredstva se umanjuje kroz račun ispravke vrednosti i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Kamata na umanjena sredstva produžava da se iskazuje kroz ispravljanje (izjednačenje) diskonta.

Kada događaj posle datuma bilansa stanja uzrokuje smanjenje ispravke vrednosti, gubitak umanjenje vrednosti se ukida kroz bilans uspeha.

g) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti čine gotovina, sredstva na računima kod banaka i visoko likvidna finansijska sredstva sa dospećem kraćim od tri meseca, koje su podložne neznačajnom riziku promene poštene vrednosti, i koje CBK koristi pri upravljanju kratkoročnim preuzetim obavezama.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odmeravaju se po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

h) Ulaganja u dužničke hartije

Ulaganja u dužničke hartije se početno odmeravaju po poštenoj vrednosti uz dodavanje inkrementalnih direktnih troškova transakcije i naknadno odmeravani su kao investicije koje se drže do dospeća.

i. Investicije koje se drže do dospeća

Investicije koje se drže do dospeća su nederivativna sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja CBK definitivno namerava i može da drži do dospeća., i koja nisu određena po poštenoj vrednosti kroz bilansa uspeha ili raspoloživa za prodaju. Investicije koje se drže do dospeća uključuju blagajničke zapise.

Investicije koje se drže do dospeća odmeravaju se po amortizovanoj vrednosti koristeće metodu efektivne kamatne stope. Svaka prodaja ili reklasifikacija značajnog iznosa investicije koje se drže do dospeća koje nisu blizu njihovog dospeća rezultirati će u reklasifikaciji svim investicijama koje se drže do dospeća u sredstva raspoloživa za prodaju, i sprečiti CBK klasificirati investicione hartije od vrednosti kao investicije koje se drže do dospeća u tekućoj i sledeće dve finansijske godine.

i) Osnovna sredstva

i. Priznavanje i odmeravanje

Osnovna sredstva su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Nabavna vrednost obuhvata troškove koje se mogu direktno pripisati kupovini sredstva. Nabavna vrednost sredstava koje su izgrađene u sopstvenoj režiji obuhvata troškove materijala i primanja zaposlenih, sve ostale troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju sredstva u stanju koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati, na način na koj to očekuje menadžment, i troškovi demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kojem je sredstvo locirano. Nabavljeni softver koji je integralni deo funkcioniranja opreme kapitalizira se kao deo te opreme.

Kada delovi stavke osnovnih sredstava imaju različiti korisni vek trajanja, evidentiraju se kao zasebne stavke (glavne komponente) osnovnih sredstava.

ii. Naknadni troškovi

Naknadni troškovi zamene dela osnovnih sredstva priznaju se kao knjigovodstvena vrednost te stavke ukoliko je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u CBK i nabavna vrednost tog sredstva može se pouzdano odmeriti. Troškovi svakodnevnog održavanja priznaju se u okviru dobitka ili gubitka kada nastanu.

iii. Amortizacija

Amortizacija priznaje se u bilansu uspeha na osnovi pravolinijske amortizacije tokom procenjenog korisnog veka trajanja svakog dela osnovnih sredstva.

Procenjeni korisni vek trajanja za tekući i komparativni period su:

	2008	2007
• Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima	20 godine	20 godine
• Oprema	5 godine	5 godine
• Kompjuterska oprema	3 godine	3 godine
• Motorna vozila	5 godine	5 godine

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

i) Osnovna sredstva (nastavak)

Metodi amortizacije, koristan vek trajanja i rezidualne vrednosti se preocenjaju datuma bilansa stanja.

j) Nematerijalna ulaganja

Sofver nabavljen od stran CBK iskazan je po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Naknadni troškovi nematerijalnih ulaganja priznaju se kao knjigovodstvena vrednost te stavke ukoliko uvećava buduće ekonomske koristi povezane sa tom stavkom. Ostali troškovi priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

Amortizacija priznaje se u bilansu uspeha na osnovi pravolinijske amortizacije tokom procenjenog korisnog veka trajanja softvera, počivši kada je softver raspoloživ za korišćenje. Procenjeni korisni vek trajanja softvera je tri godine (2007: 3 godine).

k) Obezvređenje ne-finansijskih sredstava

Knjigovodstvena vrednost ne-finansijskih sredstava u vlasništvu CBK, proveravaju se svakod datuma bilansa stanja, da li postoje indikacije da ne-finansijsko sredstvo može da bude obezvređeno. Ukoliko takva indikacija postoji, CBK procenjuje nadoknadive vrednosti sredstva.

Gubitak po osnovu obezvređenja se priznaje kada knjigovodstvena vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je veća od naknadive vrednosti. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstva koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od ostalih sredstva i grupa. Gubitak po osnovu obezvređenja priznaje se u bilansu uspeha. Gubitak po osnovu obezvređenja u odnosu jedinice koje generišu gotovinu se raspoređuju da bi umanjile knjigovodstvenu vrednost drugih sredstva u jedinici (grupi jedinica) na proporcionalnoj osnovi.

Nadoknadivi iznos sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je poštena vrednost, umanjena za troškove prodaje, ili upotrebna vrednost u zavisnosti koja je od ovih vrednosti veća. U ocenjivanju upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine se diskontiraju do sadašnje vrednosti koristeći kamatnu stopu pre oporezivanja koja prikazuje tekuće tržišne procene vremenske vrednosti gotovine i rizik specifičan sredstvu.

Prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se revidira svakog datuma bilansa stanja ukoliko postoje indikacije umanjenja gubitka ili više njegovog nepostajanja. Gubitak po osnovu obezvređenja se anulira ukoliko postoji promena procena korišćenih za otvrđivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak po osnovi obezvređenja se anulira samo do iznosa do kojeg knjigovodstvena vrednost sredstva ne nadmašuje knjigovodstvenu vrednost koja bi bila određena, neto od amortizacije, kada gubitak po osnovi obezvređenja sredstva ne bi bio iskazan prethodnjih godina.

l) Depoziti i ostale finansijske obaveze

Depoziti pretstavljaju izvor finansiranja CBK. Depoziti se početno odmeravaju po poštenoj vrednosti, i naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti koristeći metodu efektive kamatne stope, osim kada CBK izabere da obaveze iskazuje po poštenoj vrednosti kroz bilans uspeha.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

m) Prihodi iz subvencija

Vladine subvencije se početno priznaju kao odloženi prihod kada postoji razumno uverenje da će oni biti primljeni i da će CBK povinovati sa uslovima subvencije. Subvencije koje komenziraju CBK za nastale troškove, priznaju se u bilans uspeha na sistematskoj osnovi u periodu kada su troškovi nastali. Subvencije koje kompenziraju CBK za nabavnu vrednost sredstva priznaju se u bilans uspeha na sistamatskoj osnovi tokom korisnog veka sredstva.

n) Plate finansirane od strane donora

Odredene osobe zaposlene u CBK su međunardoni eksperti postavljeni od strane međunardonih organizacija koje obezbeđuju finansijsku podršku CBK. Pored toga, ove međunarodne organizacije isto taku postavljaju kratkoročne eksperte i konsultatne kada nastane potreba. Finansijska pomoć ovih organizacija uključuje ali nije ograničeno na plaćanja plate ovig upravljačkog i consultantskog osoblja. Kako što se ova pomoć plaća od strana međunarodnih organizacija direktno naznačenom osoblju, iznos ovih plaćanja nije poznat i nije uključen u ovim finansijskim izveštajima.

o) Rezervisanja

Rezervisanja će biti priznata ako CBK ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu poršlog događaja, koja može da se pouzdano odmeri i kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomski koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza. Rezervisanja su utvrđena diskontiranjem očekivanim idućim tokovima gotovine po kamatnu stopu pre oporezivanja koja reflektuje tekuće tržišne procene vremenskoj vrednosti gotovine i, gde je moguće, specifične rizike povezani obavezom.

Rezervisanje za onerozne ugovore priznaje se kada očekivane koristi koje proizlaze za CBK iz ugovora su niže od neizbežne troškove nastale za ispunjavanje ugovora. Rezervisanje se odmerava po sadašnju vrednost nižeg od očekivane troškove za ukidanje dogovora i očekivane neto troškove od produživaje dogovora. Pre priznavanje rezervisanja, CBK priznaje gubitak po osnovi obezvređenja sredstva povezana sa ugovorom.

p) Standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda koji nisu stupili na snazi i koji ranije nisu usvojeni od strane Banke

Određeni broj novih standarda, dopuna standarda i interpretacija standarda još uvek nisu efektivne za računovodstveni period koji se završava 31. decembra 2008. godine, i nisu bili primenjeni u pripremi ovih finansijskih izveštaji:

- Poboljšani MSFI 2 - *Plaćanja na bazi akcija* (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Poboljšani standard razjasniče definiciji o uslovima sticanje i ne sticanje. Bazirajući poboljšanog standarda, neuspeh ispunjivanje sticajnih uslova rezultiraće u poništenje. Poboljšani MSFI 2 nije relevantan i poslovanje Banke, budući da Banka nema planove za nadoknade bazirani akcijama.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

p) Standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda koji nisu stupili na snazi i koji ranije nisu usvojeni od strane Banke (nastavak)

- Poboljšan MSFI 3 - *Poslovne kombinacije* (stupa na snagu za godišnji period koji počinje na ili kasnije od 1. jula 2009. godine). Delokrug poboljšanog standarda je dopunjen i definicija o poslovanju je proširena. Poboljšani standard takođe uključuje brojnih drugih potencijalnih značajnih promena, uključujući:
 - Svi pozicije koji se uzimaju u obzir, preneti sa strane kupci su priznati i mereni po poštenoj vrednosti na datum sticanje, uključujući potencijalnih naknada.
 - Posledovateljnih promena u potencilanih naknada biće priznata u bilans uspeha
 - Transakcioni troškove, osim troškove izdavanja akcija i dugova, biće priznati pri njihovog nastanka.
 - Kupac može izabrati merenje nekontrolirajuće učešće po poštenoj vrednosti na datum stcanja (celosni gudvil) ili u svojoj proporcionalno učešće u poštenoj vrednosti sredstava i obaveze koji se mogu identifikovati onaj koji je kupljen, na bazi transakcii po transakcii.

Banka ne očekuje da će ovaj poboljšani standard biti relevantan o poslovanje Banci.

- MSFI 8 - *Segmenti poslovanja* (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). MSFI 8 zamenjuje MRS 14 i usaglašava izveštavanja o segmentima sa zahtevima US standarda SFAS 131 – *Obelodanjivanje informacije o segmentima preduzeća i srodnih informacija*. Novi standard zahteva “pristup rukovodstva”, po kom se informacije o segmentima prikazuje na isti način kao i informacije koje se koriste za svrhe internog izveštavanja. Banka će od 1. januara 2009. godine početi da primenjuje MSFI 8. Rukovodstvo još uvek vrši procenu očekivanog uticaja ovog standarda na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 (Dopuna) – *Prezentacija finansijskih izveštaja* (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Ovaj standard zahteva da informacije u finansijskih izveštaja budu izneti na osnovu zajedničkih karakteristika i predstaviti izveštaj obushvatnih prihoda. Pozicija prihoda i troškova kao i komponenti drugih prihoda, mogu biti pretstavljenji u pojedinečni izveštaj o drugih prihoda sa međuzbirovima, ili u dva odvojenih izveštaja (pojedinečni bilans uspeha praćeni uz izveštaj). CBK trenutno vrši procenu dali da predstavi pojedinečni izveštaj sveukupnog prihoda, ili dva odvojenih izveštaja. Banka trenutno vrši procenu o prezentiranje pojedinačnih izveštaja obusvatnih prihoda ili dva zasebni izveštaja.
- MRS 23 (Dopuna) – *Troškovi pozajmljivanja* (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Ovaj standard zahteva da se troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji, ili izradi sredstva kvalifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanje sredstva (ono za koje je potrebno značajno vreme da bi se osposobilo za upotrebu odnosno za prodaju) kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti tog sredstva. MRS 23 (dopunjen) nije primenjiv za Banku budući da Banka nema sredstava kvalifikovanih za pripisivanje troškova pozajmljivanja.

Dopuna MRS 27 - *Konsolidovani i pojedinačnih finansijskih izveštaji* (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Dopuna odstranjuje definiciji ‘troškovnog metoda’, trenutno izložen u MRS 27, i umesto toga traži da dividende od podružnice, zajednički kontrolisane entitete ili pridružnih entiteta da budu priznati kao prihod u pojedinačnih finansijskih izveštaji investitoru kada pravo na dividendu je uspostavljeno. Pored toga, dopuna obezbeđuje uputstvo kada prijem dividendnog prihoda smatrati za indikator umanjenje vrednosti. MRS 27 nije relevantan o poslovanje Banke, budući da Banka nema učešće u podružnice koji bi bio pogođen sa revizije ovog standarda.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

p) Standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda koji nisu stupili na snazi i koji ranije nisu usvojeni od strane Banke (nastavak)

- Poboljšan MRS 27 - *Konsolidovani i pojedinačnih finansijskih izveštaji* (stupa na snagu za godišnje periode koje počinju na ili kasnije od 1. jula 2009. godine). U poboljšani standard izraz “manjinsko učešće” je zamenjen sa neupravljajuće učešće, i je definisan kao “kapital u podružnici koji nije pripisan, direktno ili indirektno, matici”. Poboljšani standard takođe dopunjuje računovodstvo za nekontrolirajuće učešće, gubitak kontrole podružnici, i raspoređenje dobit ili gubitak i drugi prihodi između kontrolirajući i nekontrolirajući učešće. MRS 27 nije relevantan o poslovanje Banke, budući da Banka nema učešće u podružnice koji bi bio pogođen sa revizije ovog standarda.
- Dopuna MRS 32 – *Finansijski instrumenti: prezentacija* i MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izveštaja* (stupa u snagu 1. januara 2009. godine). Dopuna uvodi izuzetak principa, koji sa druge strane je primenljiv u MRS 32 za klasifikovanje instrumenata kao kapital; dopuna omogućava određenih prodajni instrumenti budu izdati od entiteta, koji bi normalno bili klasifikovani kao obaveza, da budu klasifikovani kao kapital, ako i samo ako, ispunjuju određenih uslova. Predmet ovih dopuna nije relevantan poslovanja Banke, budući da Banka ne izdaje prodajne instrumente.
- Dopuna MRS 39 – *Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje* (stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na ili kasnije od 1. jula 2009. godine). Dopuna standarda razjašnjava primena postojećih principa, koji određuju dali specifični riskove ili delove paričnog toka su kvalifikovani za određivanje heđing povezanosti. U određivanje heđing povezanost, riskovi ili delovi moraju biti pojedinačno identifikovani i pouzdano merljivi; međutim inflacija ne može biti određena, osim u određenih okolnostima. Dopuna MRS 39 nije relevantna za operacije Banke, budući da Banka ne primenjuje heđing računovodstvo.
- IFRIC 13 – *Programi nagrada za lojalne kupce* (stupio na snagu 1. jula 2008. godine). IFRIC 13 pojašnjava da ukoliko se prodaje roba i usluga se vrši uz povoljnosti za lojalne kupce (npr. Bodovi za lojalnost ili besplatni proizvodi), takva prodaja se smatra složenim aranžmanom I odnosna potraživanja od kupca se raspredeljuju na sastavne delove aranžmana po poštenoj vrednosti. IFRIC 13 nije relevantan za poslovanje Banke budući da Banka nema program nagrada lojalne kupce.
- IFRIC 15 – *Ugovori o izgradnji stanbenih i poslovnih objekata* (stupa na snagu od 1. januara 2009. godine). IFRIC 15 razjašnjava da prihod iz ugovora o izgradnji stanbenih i poslovnih objekata se priznaje sa obaveštenje o fazi izvršenje ugovornih aktivnosti u sledećih slučajeva:
 - Ugovor ispunjava definiciju o ugovor za izgradnji u saglasnošću MRS 11.3;
 - Ugovor je samo za davanje usluga u saglasnošću MRS 18 (npr. Ne traži se od entiteta snabdevanje građevinskih materijala);
 - Ugovor je o prodaji roba, ali kriterija priznavanje prihoda od MRS 18.14 se ispunjava u kontinuitetu, kako izgradnja napreduje.

U svih ostalih slučajeva, prihod se priznaje kada svi kriterija o priznavanja prihoda, iz MRS 18.14 su ispunjeni (npr. nakon svršetka izgradnje ili dostava robe). IFRIC 15 nije relevantan za poslovanje Banke, budući da Banka ne bavi se sa izgradnji ili poslovanje stanbenih i delovnih objekata.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

p) Standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda koji nisu stupili na snazi i koji ranije nisu usvojeni od strane Banke (nastavak)

- IFRIC 16 - *Zaštita od rizika neto investicija u strano poslovanje* (stupio je na snagu 1. oktobra 2008. godine). Interpretacija objašnjava tipovi izloženosti sa koji se može zaštititi, gde u entitetu se može čuvati hedžirana stavka, dali method konsolidacije utiče efektivnosti hedžiranja, forma u kojoj se može javiti hedžirani instrument i koji iznosi se reklasifikuju sa kapitala u bilans uspeha pri prodaji stranoj poslovanje. Banka ne očekuje da interpretacija ima uticaj na finansijskih izveštaja.
- IFRIC 17 – *Raspodela nemonetarnih sredstava vlasnicima* (stupa na snagu za godišnje periode koje počinju na ili posle 15. jula 2009. godine). Interpretacija je primenljiva za nerecipročnu raspodela nemonetarnih sredstava vlasnicima, u svojstvu vlasnicima. U saglanosću sa Interpretacije, obaveza o plaćanje dividenda biće priznata kada dividenda je prikladno autorizirana i nije u diskrecije entiteta i biće vrednovan po fer vrednosti sredstava koji će biti raspodeleni. Neotpisana vrednost obaveza o dividendi biće ponovo odmerivana svaku datu izveštavanja, tako što svaka promena u neotpisnoj vrednosti priznaje se u kapitalu kao korekcija u sumi raspodela. Kada obaveza o dividendi je zatvorena razlika, ako ima, među neotpisanoj vrednosti distribuiranih sredstava i neotpisanoj vrednosti obaveza o dividendi, biće priznata u bilansa uspeha. Budući da interpretacija je primenljiva samo od dati primenjivanja, neće uticati na finansijske izveštaje za periode pre datum usvajanje interpretacije. Budući da Banka ne distribujira dividendu, Banka ne očekuje da će Interpretacija imati uticaj na finansijske izveštaje.
- MRS 40 - *Investicione nekretnine* (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). MRS 40 je dopunjen, tako da, uključuje nekretnine u izgradnji ili razvoju u definicije “investicione nekretnine”, koji u buduće biće korišćeni kao investicione nekretnine. Ovo rezultira da takve nekretnine su u delokruga MRS 40; prethodno je bio u delokruga MRS 16. MRS 40 nije relevantan o poslovanje Banke, budući da Banka nema investicione nekretnine.

Bord Međunarodnih Računovodstveni Standarda uradio je izvesne dopune na postojeći standarda kao deo svoji prvi godišnji projekt o poboljšanje. Efektini datumi za ovih dopuna variraju po standard i najviše od njih će biti primenljivi za Bankovih finansijski izveštaji za 2009 godinu. Banka ne očekuje da će dopuna imati uticaj na finansijske izveštaje.

q) Komparativne informacije

Komparativne informacije su konzinstento prezentirane primenjujući računovodstvene politike CBKa. Kada je potrebno, komparativni iznosi su reklasifikovani u cilju uporedljivosti.

4. Upravljanje finansijskim rizicima

a) Pregled

Finansijski rizici kojima se CBK izlaže u upotrebi finansijskih instrumenata su:

- kreditni rizik
- operativni rizik
- rizik likvidnosti
- tržišni rizik

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

a) Pregled (nastavak)

Ova napomena daje informaciju izloženosti CBK svakom od pomenutih rizika, ciljeve CBK, politike i procedure odmeravanja i upravljanje rizicima, i upravljanje kapitalom CBK. Naknadna kvantitativna prezentacija su uključena u ovim izveštajima.

Okvir za upravljanje rizikom

Upravni Odbor im obuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor ramke upravljanje rizikom CBK. Rukovodstvo CBK redovno izveštava Upravnom Odboru na postupke upravljanja rizikom. Izvršni Komitet i Investicioni Komitet imaju obavezu za razvijanje i monitoring politike upravljanja rizikom. Ove politike su implementirane od organizacione jedinice.

CBK politike za upravljanjem rizikom su uspostavljene da identifikuju i prepoznaju rizike kojima se CBK suočava, da uspostavi pogodne granice rizika i kontrole, i da nadgleda rizike i pridrživanje granica. Politike upravljanje rizikom i sistemi se redovno pregleduju kako bi reflektirale promene u tržišnim uslovima, proizvoda i ponuđenih usluga. CBK, kroz trening i standarde i procedure upravljanja, cilji razviti disciplinovanu i konstruktivnu kontrolnu okolinu, u kojoj svi zaposleni razumu svoje uloge i obaveze.

Revizorski Komitet CBK je odgovoran za nadgledanje usaglasenosti politika i procedura upravljanja rizikom uspostavljena od strani CBK, i za proverku adekvatnosti ramki za upravljanje rizikom u odnosu sa rizicima kojima se suočava CBK. Revizorski Komitet CBK je pomognut u ovim funkcijama od strane Oddelenja za Internu Reviziju. Interna revizija preduzima regularne i ad-hoc preglede kontrola i proceduri upravljanjem rizika, rezultati od kojih se izveštavaju preko Generalnog Inspektora do Revizorskog Komiteta.

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će CBK pretrpeti gubitak zbog toga što njeni komitenti ili ugovrne strane neće izvršiti svoje ugovorne obaveze, i proizlazi uglavnom iz investicije u hartije od vrednosti i depozitima u drugim bankama od strane CBK.

Upravljanje kreditnom rizikom

i. Investicije i izloženost drugim bankama

CBK ograničuje izloženost kreditnom riziku preko investiranja samo u hartije od vrednosti emitovane od vlade zemlja članica EU i držanjem depozita u stranim bankama čije kratkoročne obaveze su rangirane u jednu od dve najviše kategorije od strane međunarodno priznatim agencijama. Uzimajući u predvid kreditnog rejtinga, rukovodstvo ne očekuje da strane neće izvršiti svoje obaveze.

ii. Izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku 31. decembra 2008. i 31. decembra 2007 godine predstavlja knjigovodstvena vrednost gotovine, tekući računi u nerezidentim bankama, blagajnički zapisi i depoziti u nerezidentnim bankama. Za detalje izloženosti vidite Napomene 7, 8, 9 i 10.

Nijedna od izloženosti CBK nije dospela ili je umanjenoj vrednosti. Nema promene u politici upravljanjem rizikom od prethodnjih godina. CBK ne drži kolateral ili ostalo kreditno povećanje protiv izloženosti kreditnog rizika.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da CBK neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospеле obaveze.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Prilaz CBK u upravljanju likvidnosti je da osigura, koliko je to moguće, da će uvek imati dovoljno likvidnosti kako bi izvršila svoje obaveze kada dospeju, pod normalnim i stresnim uslovima, bez nastanka neprihvatljive gubitke ili rizikovati reputaciju CBK.

Politike za nadgledanje i adresiranje rizika likvidnosti su uspostavljanje od strane Upravnog Odbora. CBK upravlja svoj rizik likvidnosti, preko investiranja u kratkoročne depozite u nerezidentim bankama i držeći adekvatnu količinu gotovine u svom trezoru. Politike upravljanja likvidnosti su uspostavljene da osigure da i pod nepovoljnim uslovima, CBK je u poziciji da izvrši svoje obaveze.

Dnevna likvidnosna pozicija je nadgledivana i redovni stres testovi likvidnosti su sprovedivani u svetlu različitih okolnosti, pokrivajući normalne i negativne tržišne uslove. Sve likvidnosne politike i procedure podležu pregleda i odobravanju rukovodstva CBK. Dnevni izveštaji koji se odnose na likvidnosnu poziciju CBK se redovno podnose članovima Investicionog Komiteta od strane Oddeljenja za Upravljanjem Sredstava.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Izloženost rizika likvidnosti

Rezidualne dogovorne dospeća finansijske obaveze

	Napo mene	Bilansna vrednost	Manje od 1 mesec	1-3 meseci	3 meseci do 1 godina
31. decembra 2008					
<i>Nederivativne obaveze</i>					
Obaveze prema domaćim bankama	14	137,158	137,158	-	-
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	908,212	640,642	109,715	157,855
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	24,400	22,554	1,846	-
Ostale domaće obaveze	17	1,978	1,978	-	-
		1,071,748	802,332	111,561	157,855

31. decembra 2007

Nederivativne obaveze

Obaveze prema domaćim bankama	14	113,554	113,554	-	-
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	856,730	856,730	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	48,381	37,825	-	10,556
Ostale domaće obaveze	17	7,743	7,743	-	-
		1,026,408	1,015,852	-	10,556

Tabela prikazuju diskontirani tokovi gotovine finansijske obaveze CBKa na osnovu njihovu raniju moguću dogovornu dospelost. Bruto nominalni priliv/(odliv) prikazan u prethodnu tabelu je dogovoran, nediskontiran tok gotovine finansijske obaveze ili commitment.

Nestabilnost na globalna i Kosovska tržišta

Aktualna globalna finansijska i ekonomska kriza rezultira, između ostalog, sa niskom stopom kapitalno tržišno finansijsiranje, niske stope likvidnosti u bankarskom sektoru i, ponekad, visoki međubankarske kreditne stope i nestabilnost berze. Dalji suprotni razvoji kao rezultat krize može dovesti do negativne implikacije na finansijsku i likvidnu poziciju CBK.

d) Tržišni rizici

Tržišni rizik je rizik koji promena u tržišnim cenama, kao što su kamatna stopa, cena kapitala, devizni kursevi i kreditna rasprostranjenost (nerelevantna za promene u dužničko/povereničko kreditno stanje) utiče na dobit CBKa ili na vrednost posedovanih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je rukovoditi i kontrolirati izloženost na tržišni rizik u prihvatljivim parametrima, optimizirajući povrat.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Politika upravljanja rizicima (nastavak)

d) Tržišni rizici (nastavak)

Upravljanje tržišnim rizikom

Poslovne aktivnosti CBKa su predmet rizika fluktuacije kamatne stopa nivo da sredstva koja zarađuje na osnovu kamata i obaveze koje su podložne kamatama dospu ili reprice u različno vreme ili u različitim iznosima. U slučaju sredstva i obaveza sa promenljivim kamatnim stopama, postoji izloženost na osnovni rizik, koji je razlika "repricing" karakteristika različitim indikacijama promenljivih kamatnih stopa.

Aktivnosti upravljanja rizicima su usmerene ka optimizaciji prihoda od kamata, s obzirom na nivo tržišnih kamatnih stopa koji su konzistentni sa poslovnim strategijama CBKa.

Izloženost CBKa na tržišni rizik je povezan samo za netrgovskim portfelijima.

Izloženost na rizik kamatne stope – netrgovski portfolio

Osnovni rizik na koji netrgovski portfolio je izložen je rizik gubitka od fluktuacije u budućim tokovima gotovine ili fer vrednost finansijskih instrumenata kao rezultat promene u tržišnim kamatnim stopama. Rizik kamatne stope je upravljen uglavnom preko posmatranja praznine u kamatnim stopama i imati unapred odobrene limite za "repricing" opseg. Komitet investicije je posmatrajuće telo za pridržavanje tim granicama. Pregled pozicija praznine u kamatnim stopama CBKa za netrgovskim portfolijom je kao što sledi:

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Politika upravljanja rizicima (nastavak)

d) Tržišni rizici (nastavak)

Izloženost na rizik kamatne stope – netrgovski portfolio (nastavak)

	Napomene	Bilansna vrednost	Manje od 3 meseci	3-6 meseci	6-12 meseci
31. decembra 2008					
Gotovina	7	39,674	39,674	-	-
Tekući računi sa nerezidualnim bankama	8	10,403	10,403	-	-
Hartije od vrednosti	9	541,019	175,559	335,881	29,579
Depoziti sa nerezidualnim bankama	10	519,276	505,242	1,829	12,205
Ukupno		1,110,372	730,878	337,710	41,784
Obaveze prema domaćim bankama	14	(137,158)	(137,158)	-	-
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	(908,212)	(750,357)	(157,855)	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	(24,400)	(24,400)	-	-
Ostale domaće obaveze	17	(1,978)	(1,978)	-	-
Ukupno		(1,071,748)	(913,893)	(157,855)	-
Praznina		38,624	(183,015)	179,855	41,784
31. decembra 2007					
Gotovina	7	63,817	63,817	-	-
Tekući računi sa nerezidualnim bankama	8	1,946	1,946	-	-
Hartije od vrednosti	9	229,277	9,924	199,591	19,762
Depoziti sa nerezidualnim bankama	10	762,579	545,792	77,287	139,500
Ukupno		1,057,619	621,479	276,878	159,262
Obaveze prema domaćim bankama	14	(113,554)	(113,554)	-	-
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	(856,730)	(856,730)	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	(48,381)	(43,225)	-	(5,156)
Ostale domaće obaveze	17	(7,743)	(7,743)	-	-
Ukupno		(1,026,408)	(1,021,252)	-	(5,156)
Praznina		31,211	(399,773)	276,878	154,106

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Politika upravljanja rizicima (nastavak)

d) Tržišni rizici (nastavak)

Globalne pozicije rizika od netrgovske kamatne stope upravljene su Otseka za rukovođenje sredstvima, koji koristi ulaganja u vrednosne papire i plasmane u bankama da upravlja sa globalnom pozicijom koi nastaje iz netrgovskim aktivnostima CBKa.

Upravljanje rizikom kamatne stope nasuprot granice praznine kamatne stope je dopunjeno sa posmatranje senzitivnost Bankarsku finansijsku aktivu i pasivu na različite standardne i nestandardne scenarije kamatne stope. Standardne scenarije koji se koristi redovno uključuje 100 baznih poena (bp) paralelni pad ili uspon u krivama dobiti. Analiza bankarske senzitivnosti na povećanje ili smanjenje tržišnim kamatnim stopama (pretpostavljeno neasimetričko kretanje u krivama dobiti i konstantno stanje bilansa stanja) je kao što sledi:

2008	Scenario do 1 godinu		Scenarijo preko 1 godinu	
	100 bp povećanje	100 bp smanjenje	100 bp povećanje	100 bp smanjenje
Procenjeni efekt dobiti (gubici)	95	(95)	-	-

2007	Scenario do 1 godinu		Scenarijo preko 1 godinu	
	100 bp povećanje	100 bp smanjenje	100 bp povećanje	100 bp smanjenje
Procenjeni efekt dobiti (gubici)	268	(268)	-	-

Izloženost na ostale tržišne rizike/valutni rizik – netrgovski pportfolio

CBK se izlaže deviznom riziku kroz transakcije u stranoj valuti. CBK osigurava da neto izloženost održava na prihvatljivom nivou kupujući i prodavajući devize kad je neophodno odrediti kratkoročne neravnoteže. Izloženost CBKa na valutni rizik je kao što sledi:

	EUR	USD	Ukupno
31. decembra 2008			
Aktiva			
Gotovina	39,674	-	39,674
Tekući računi sa nerezidualnim bankama	10,403	-	10,403
Hartije od vrednosti	541,019	-	541,019
Depoziti sa nerezidualnim bankama	519,276	-	519,276
Ostala sredstva	406	-	406
Ukupno	1,110,778	-	1,110,778
Pasiva			
Obaveze prema domaćim bankama	137,158	-	137,158
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	908,212	-	908,212
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	24,400	-	24,400
Ostale domaće obaveze	1,978	-	1,978
Ukupno	1,071,748	-	1,071,748
Neto devizna pozicija	39,030	-	39,030

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Politika upravljanja rizicima (nastavak)

d) Tržišni rizici (nastavak)

Izloženost na ostale tržišne rizike/valutni rizik – netrgovski portfolio (nastavak)

	EUR	USD	Ukupno
31. decembra 2007			
Aktiva			
Gotovina	63,805	12	63,817
Tekući računi sa nerezidualnim bankama	1,946	-	1,946
Hartije od vrednosti	229,277	-	229,277
Depoziti sa nerezidualnim bankama	762,579	-	762,579
Ostala sredstva	295		295
Ukupno	1,057,902	12	1,057,914
Pasiva			
Obaveze prema domaćim bankama	113,554	-	113,554
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	856,730	-	856,730
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	48,381	-	48,381
Ostale domaće obaveze	7,743	-	7,743
Ukupno	1,026,408	-	1,026,408
Neto devizna pozicija	31,494	12	31,506

(e) Operativni rizici

Operativni rizik predstavlja rizik od nastanka direktnih ili indirektnih gubitaka prouzrokovanim nizom faktora koji se mogu odnositi na procese, zaposlene, tehnologiju i infrastrukturu CBKa, kao i po osnovu spoljnih faktora koji se ne odnose na kreditni, tržišni i rizik likvidnosti kao što su one koje potiču iz pravnih i regulatornih zahteva i generalno priznati standardi za kororativno ponašanje. Operativni rizici potiču od svih aktivnosti CBKa i suočeni su sa svih organizacionih delova.

Cilj Banke je da upravlja operativnim rizicima tako da se izbalansira sprečavanje finansijskih gubitaka i šteta u vezi sa reputacijom CBKa sa efektivnošću u smislu troškova nastalih u vezi sa upravljanjem operativnim rizicima

Operativnim rizicima se upravlja putem uspostavljenog sistema internih kontrola i svakodnevnim monitoringom poslovanja od strane rukovodilaca svih organizacionih delova Banke i najvišim rukovodstvom Banke. Odgovornost je podržana razvojem generalnim CBKa standardima za upravljanjem operativnim rizikom u sledećim oblastima:

- uspostavljanje odgovarajuće podela posla, uključujući nezavisne autorizacije,
- kontrole usaglašavanja i monitoring,
- redovno praćenje i usaglašavanje sa relevantnom regulativom,
- dokumentovanje obavljenih kontrola i procesa,
- periodične provere nastalih operativnih rizika i preispitivanje uspostavljenih kontrola sa tim u vezi,
- redovno izveštavanje rukovodstva Banke u vezi sa nastalim gubicima, štetama sa predlogom razrešavanja,
- razvoj planova u slučaju štete,
- redovna obuka i profesionalno usavršavanje zaposlenih,
- uspostavljanje poslovnih i etičkih standarda i,
- rizik olakšanja, uključujući osiguravanje gde je efektivno

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Politika upravljanja rizicima (nastavak)

e) Operativni rizik (nastavak)

Saglasnost sa standardima CBKa je podržano programom za periodične preglede sa strane Interne Revizije. Rezultati pregleda interne revizije je predmet diskusija rukovodstva organizacione jedinice kome se ove rezultati odnose, rezime čega se šalje Revizorskom Komitetu i rukovodstva CBKa..

f) Upravljanje kapitalom

Regulatorni kapital

Zakon broj 03/L-074 za Centralnu Banku Republici Kosova, odobren 5. juna 2008 od strane Skupštine Republike Kosova, postavlja zahteve kapitala CBKa. Po ovom zakonu, odobreni kapital CBKa iznosi EUR 30 milioa. Po pravnim odredbama, Kapitalni i Generalni Rezervni Račun trebaju biti najmanje ekvivalentni pet procenata od ukupnog iznosa kreditnog stanja svih računa u banci na kraju svake finansijske godine. Kapital se može povećati u iznosima određeni od strane Upravnog Odbora CBKa i odobreni od strane Vlade. CBK kapital nije predmet zadržavanja.

Smanjenje kapitala nemože biti pod uticajem osim od objava legislative prihvaćene od strani Skupštine. Uvek kada:

- na mesečnom pro forma bilansu stanja CBKa vrednost njenih sredstava padne ispod iznosa njenih obaveza i njenog neumanjenog potpisanog kapitala,
- neto dobit CBKa za bilo koju finansijsku godinu je nedovoljan za povećanje računa kapitala i generalnih rezervi CBKa na nivo od pet procenata od ukupnog iznosa kreditnog stanja svih računa u banci prikazani u bilansu stanja CBKa za te finansijske godine, Ministarstvo Finansija i Ekonomije će, u roku od jednog meseca od izdavanja tog bilansa uspeha, daće doprinos u kapital CBKa u iznos ili iznose neophodni da se ovaj deficit nadomesti.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Politika upravljanja rizicima (nastavak)

f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Regulatorni kapital (nastavak)

Polozicija regulatornog kapitala CBKa na dan 31. decembra je kao što sledi:

	Napomene	2008	2007
Kapital i rezerve			
Obavezna rezerva	18	30,000	20,000
Rezervni fond	19	3,736	4,590
Zadržana zarada	19	7,467	9,146
Ukupno		41,203	33,736
Računi u knjigama CBKa na dan 31. decembra			
Obaveze prema domaćim bankama	14	137,158	113,554
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	908,212	856,730
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	24,400	48,381
Ostale domaće obaveze	17	1,695	1,612
Ukupno		1,071,465	1,020,277
Kapital/ Računi u knjigama CBKa na dan 31. decembra		3.85%	3.31%
Proporcija prema zakonu		5%	5%

Ostale domaće obaveze prikazane u prethodnoj tabeli ne uključuju stanja koji su povezani sa 'Odloženi prihodi iz subvencija, 'Razna potraživanja i unapred preračunati troškovi' i 'Tranzitni računi.

Saglasno Zakona br. 03/L-074, neto dobitak ili neto gubitak CBK je preračunat u suglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Neto dobitak za svaku godinu je raspoređen na račun generalne rezerve sve dok se kapital i računi generalne rezerve nisu jednaki na 5% od agregirani iznos kreditnog stanja svih računa koji se održavaju u knjigama CBKa sa strane vlasnika računa prikazani u bilansu stanja CBKa za kraj svake finansijske godine.

Svako stanje neto realizirane dobiti zahteva da se prenese u Ministarstvo finansije i ekonomije, kao prihod u budžetu. Ukoliko postoji neto realizirani gubitak, zahteva se da se naplati sa računa generalne rezerve ili kapitala, u tom redu.

5. Upotreba procena i pretpostavke

Rukovodstvo Banke i Odbor Upravljanja raspravljali su o razvoju, izboru i obelodnivanju kritične računodovstvene standarde i procene CBKa i o primenu ovih politika i procena. Procene i pretpostavke neprekidno se procenjuju i bazirane su na istorijsko iskustvo i ostali faktori, uključujući očekivanja budućih događaja koji će biti razumni u skladu ovih uslova.

Ova obelodnivanja su osnovni deo upravljanja finansijskom rizikom (vidi napomenu 4).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

5. Upotreba procena i pretpostavke (nastavak)

Ključni izvori procena nesigurnosti

Revertiranje za gubicima oštećenja kredita i avansa

Sredstva koja se prikazuju po amortiziranu nabavnu vrednost ocenjuvaju se za oštećenja na osnovi objašnjeno u napomenu 3(f)(vi).

Ove specifične komponente od ukupnu rezervu za oštećenja primenjuju se za potražnju procenju pojedinačno za oštećenja i bazirani su na osnovi najbolje procene rukovodstva ya sadašnju vrednost tokova gotovine koji se očekuju da se prime. Pri procenu ovih tokova gotovine, rukovodstvo rasuđuje za finansisku situaciju strana. U slučaju da se sredstvo ošteti, procenjuje se na osnovi njegovih zasluga i radnu strategiju i procenu tokova gotovina koja se računa za nadoknativa nezavisno su odobreni sa strane rukovodstva.

Procena kritičnog računovodstva koristeći politike CBKa

Procena kritičkog računovodstva urađena suglasno politika CBKa uključuje:

Klasifikacija finansiskih sredstva i obaveza

Računovodstvena politika CBKa obezbeđuje prostor da se sredstva i obaveza odrede na početku različite računovodstvene kategorije u određenim uslovima.

U klasifikaciju finansiski sredstva i obaveza kao čuvani-do-dospeća, CBK je odredela da ima i pozitivnu nameru i sposobnost da začuva sredstva do njihovog dospeća kao što zahteva napomena 3(h)(i).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

6. Finansiska sredstva i obaveze

Računovodstvena vrednost i "fer" vrednost

Naredna tabela prikazuje klasifikacija svake klase finansiskih sredstva i obaveza CBKa i njihovu fer vrednost.

<i>U hiljadama evra</i>	Napomene	Zajmovi i potraživanja	Čuvani-do-dospeća	Ostali amortizacioni troškovi	Ukupna bilansna vrednost	Fer vrednost
31. decembra 2008						
Gotovina	7	39,674	-	-	39,674	39,674
Tekući računi sa nerezidualnim bankama	8	10,403	-	-	10,403	10,403
Hartije od vrednosti	9	-	541,019	-	541,019	541,759
Depoziti sa nerezidualnim bankama	10	519,276	-	-	519,276	519,276
		569,353,	541,019	-	1,110,372	1,111,112
Obaveze prema domaćim bankama	14	-	-	137,158	137,158	137,158
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	-	-	908,212	908,212	908,212
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	-	-	24,400	24,400	24,400
Ostale domaće obaveze	17	-	-	1,978	1,978	1,978
		-	-	1,071,748	1,071,748	1,071,748
31. decembra 2007						
Gotovina	7	63,817	-	-	63,817	63,817
Tekući računi sa nerezidualnim bankama	8	1,946	-	-	1,946	1,946
Hartije od vrednosti	9	-	229,277	-	229,277	229,315
Depoziti sa nerezidualnim bankama	10	762,579	-	-	762,579	762,579
		828,342	229,277	-	1,057,619	1,057,657
Obaveze prema domaćim bankama	14	-	-	113,554	113,554	113,554
Obaveze prema lokalnim vladinim institucijama	15	-	-	856,730	856,730	856,730
Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima	16	-	-	48,381	48,381	48,381
Ostale domaće obaveze	17	-	-	7,743	7,743	7,743
		-	-	1,026,408	1,026,408	1,026,408

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

7. Gotovina

Gotovina se denominuje kao što sledi:

	2008	2007
EUR	39,674	63,805
USD	-	12
Ukupno	39,674	63,817

8. Tekući računi sa nerezidentnim bankama

Ovi računi su sa sledećim bankama:

	2008	2007
Deutsche Bundesbank	9,436	1,343
Raiffeisen Zentralbank	161	255
Svenska Handelsbanken	130	197
Dresdner Bank	-	112
Commerzbank	676	39
Ukupno	10,403	1,946

9. Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti su dužnički vrednosni papiri izdati sa strane vlade zemalja Evropske Unije. Sve hartije su sa rok dospeća do 12 meseci i oni se čuvaju sve do njihovog dospeća. Sve hartije su denominirani u EUR i imaju efektivne kamatne stope od 1.83% do 4.37% (2007: 3.83% do 4.18%).

Hartije od vrednosti se izdavaju sa strane vlada zemalja Evropske Unije kao što sledi:

	2008	2007
Nemačka	69,537	54,572
Francuska	84,929	39,627
Finska	-	35,786
Holandija	54,904	-
Italija	67,128	24,738
Portugal	43,836	19,890
Belgija	220,685	54,664
Ukupno	541,019	229,277

Banka investira u hartije od vrednosti sa minimalnim kreditnim rejtingom od AA (Standard & Poor rejting).

Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2008 uključuje iznos od EUR 267,893 hiljada koje predstavljaju hartije od vrednosti kupene sa strane Banke za Ministarstvo Finansije i Ekonomije ("Ministarstvo"). Na osnovi Memoranduma Sporazuma sa Ministarstvom, Banka će delovati kao Investment Manadžer fondova Ministarstva. Strane su u procesu razjašnjenja sporazuma, uključujući primena računovodstva kao na primer da li su investicije aktiva ili pasiva Banke, da li treba da se priznaju u bilansu stanja i da li Banka je izložena na bilo kakvi kreditni rizik povezan sa ovakvim investicijama.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

10. Depoziti sa nerezidentnim bankama

Depoziti sa nerezidentnim bankama sastoje se od:

	2008	2007
Oročeni depoziti		
Raiffeisen Zentralbank	29,700	103,800
Svenska Handelsbanken	166,200	90,800
HBOS Treasury Service	-	70,268
ING Bank	21,735	107,330
Dresdner Bank	-	92,600
Deutsche Bundesbank	50,300	101,800
KBC	41,571	66,488
Rabobank	96,579	32,754
Danske Bank	46,813	20,016
Commerzbank	65,700	71,200
	518,598	757,056
Preračunata kamata za oročene depozite		
Raiffeisen Zentralbank	153	426
Svenska Handelsbanken	92	971
HBOS Treasury Service	-	825
ING Bank	2	901
Dresdner Bank	-	701
Deutsche Bundesbank	95	477
KBC	5	540
Rabobank	319	214
Danske Bank	6	337
Commerzbank	6	131
	678	5,523
Ukupno	519,276	762,579

Depoziti plasirani u nerezidentnim bankama denominiraju se u EUR i zarađuju kamatu prema efektivnim kamatnim stopama od 1.41% do 5.00% (2007: 3.00% do 4.80%) i imaju originalan rok dospeća od 1 do 355 dana (2007: od 1 do 368 dana).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

11. Osnovna sredstva

Osnovna sredstva obuhvataju:

	Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima	Oprema	Kompjuter ska oprema	Motorn a vozila	Sredstva u toku izgradnje	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>						
1. januara 2007		469	351	87	1,041	1,948
Povećanja	-	68	94	32	1,005	1,199
Prenosi	1,279	767	-	-	(2,046)	-
Otuđenja	-	(33)	-	-	-	(33)
31. decembra 2007	1,279	1,271	445	119	-	3,114
1. januara 2008	1,279	1,271	445	119	-	3,114
Povećanja	-	188	169	-	-	357
Otuđenja	-	-	(1)	(12)	-	(13)
31. decembra 2008	1,279	1,459	613	107	-	3,458
<i>Ispravka vrednosti</i>						
1. januara 2007	-	405	229	52	-	686
Amortizacija	64	200	74	15	-	353
Otuđenja	-	(33)	-	-	-	(33)
31. decembra 2007	64	572	303	67	-	1,006
1. januara 2008	64	572	303	67	-	1,006
Amortizacija	64	203	94	17	-	378
Otuđenja	-	-	(1)	(12)	-	(13)
31. decembra 2008	128	775	396	72	-	1,371
<i>Neotpisana vrednost</i>						
1. januara 2007	-	64	122	35	1,041	1,262
31. decembra 2007	1,215	699	142	52	-	2,108
31. decembra 2008	1,151	684	217	35	-	2,087

Sredstva u toku izgradnje povezana sa ulaganjima u vrednosnim papirima sa CBKa poslovna zgrada. Suglasno člana 3 Zakona br. 03/L-074, CBK, za svoje poslovne ciljeve, koristi i upravlja imovinom i kapacitetima, uključujući kretne i nekretnine locirane na ulici Garibaldi br. 33, Priština, Kosovo.

Na dan 31. decembra 2008 ne postoje sredstva koja su stavljena kao zalog (2007: nema).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

12. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva obuhvataju:

	Softver u razvoju	Softver	Ukupno
Nabavna vrednost	-		
Stanje na dan 1. januara 2007	-	945	945
Povećanja	-	72	72
Stanje na dan 31. decembra 2007	-	1,017	1,017
Stanje na dan 1. januara 2008	-	1,017	1,017
Povećanja	25	19	44
Stanje na dan 31. decembra 2008	25	1,036	1,061
Amortizacija			
Stanje na dan 1. januara 2007	-	801	801
Amortizacija	-	94	94
Stanje na dan 31. decembra 2007	-	895	895
Stanje na dan 1. januara 2008	-	895	895
Amortizacija	-	81	80
Stanje na dan 31. decembra 2008	-	976	975
Bilansna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2007	-	144	144
Stanje na dan 31. decembra 2007	-	122	122
Stanje na dan 31. decembra 2008	25	60	86

13. Ostala sredstva

Ostala sredstva obuhvataju:

	2008	2007
Preračunati prihodi od nadoknada	357	264
Preračunati potraživanja i unapred plaćeni troškovi	49	31
Ukupno	406	295

Preračunati prihodi od nadoknada predstavljaju proceneta nadoknada za obnovu dozvole za četvrti kvartal od lokalne finansijske institucije.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

14. Obaveze prema domaćim bankama

Prema XVII Bankarsko pravilo za superviziju CBKa, komercijalne banke koje posluju na Kosovu moraju održavati likvidnu rezervu u iznosu od 10% depozita njihovog kvalifikovanog potrošača. Najmanje pola ovih rezerva moraju biti čuvani na računima CBKa.

CBK platiće kamatu za bilanse čuvane u CBK do iznosa od minimalne rezerve od 10%. Godišna kamatna stopa na dan 31. decembra 2008 je 1.25% (31. decembra 2007: 3%).

	2008	2007
ProCredit Bank	25,117	21,889
Raiffeisen Bank	23,875	19,219
NLB Priština	7,699	6,865
Komercijalna Banka	1,132	-
Ekonomska Banka	2,191	1,927
Banka za Biznis	2,025	1,460
Banka Kombetare Tregtare	352	124
Turska Ekonomska Banka	1,381	-
Ukupno potrebna likvidna rezerva	63,772	51,484
ProCredit Bank	34,242	12,551
Raiffeisen Bank	12,438	18,854
NLB Priština	7,023	15,243
Ekonomska Banka	1,520	1,701
Banka za Biznis	10,164	5,869
Kreditna Banka Prištine	226	72
Banka Kombetare Tregtare	4,852	5,731
Komercijalna Banka	1,179	2,029
Turska Ekonomska Banka	1,742	20
Ukupno tekući račini	73,386	62,070
Ukupno	137,158	113,554

15. Obaveze prema lokalnim i vladinim institucijama

Obaveze prema lokalnim i vladinim institucijama uključuju tekovni računi sa sledećim bankama:

	2008	2007
Kosovo Trust Agency	403,610	405,895
Ministarstvo finansije i ekonomije	498,425	447,469
Ostale vladine institucije	6,177	3,342
UNMIK	-	24
Ukupno	908,212	856,730

Efektivna kamatna stopa tekućih računa na dan 31. decembra 2008 je 1.25% (31. decembra 2007: 3%).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

16. Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima

Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima uključuju tekovni računi i oročeni depoziti sa sledećim bankama:

	2008	2007
<i>Tekući računi</i>		
Osiguravajuća društva	15,394	14,866
Javno komunalnapreduzeća	1,535	20,986
Penziski fondovi	67	1,916
Ostali	2	2
	16,998	37,770
<i>Oročeni depoziti</i>		
Osiguravajuća društva	7,402	5,204
Javno komunalnapreduzeća	-	5,407
Penziski fondovi	-	-
	7,402	10,611
Ukupno	24,400	48,381

Efektivna kamatna stopa tekućih računa na dan 31. decembra 2008 je 1.25% (31. decembra 2007: 3%) i oročenih depozita je između 3.95% i 4.45% (31. decembra 2007: 1.6% i 4.05%).

17. Ostale domaće obaveze

	2008	2007
Obaveze prema Kosovskoj Vladi	1,162	1,094
Odloženi prihodi iz subvencija	-	49
Obaveze prema bivšoj Nacionalnoj Banci Kosova	495	480
Razni dobavljači i unapred preračunati troškovi	283	178
Tranzitni računi	-	5,904
Ostale domaće obaveze	38	38
Ukupno	1,978	7,743

Obaveze prema Kosovskoj Vladi pretstavlja kazne za zakup i superviziju koje su naplaćene sa strane Banke. Na danu odobrenja ovih finansijskih izveštaja korisnik ovih prihoda nije još bio određen.

Obaveze prema bivšoj Nacionalnoj Banci Kosova potiču sa sledećeg. Na početku, CBK nasledila je od bivšu Nacionalnu Banku Kosova određeni iznos gotovine, u različitim valutama. U ovom bilansu je takođe uključena i kamata akumulirana od 5. januara 2004. Gotovina je na početku konvertirana u DEM 872 hiljada na dan 22. decembra 2000 i nakon toga prebačena i deponirana na računu CBKa u Commerzbank AG Frankfurt. Stanje na računu na dan 1. januara 2002 je konvertiran u EUR 446 hiljada i bilans koje je nastao na dan 31. decembra 2008 i 31. decembra 2007 uključuje ovaj bilans i kamata zaradna do ovih dana.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

17. Ostale domaće obaveze (nastavak)

Tranzitni račun u iznosu od EUR 5,904 hiljada u 2007 je u vezi sa postojećeg transfera za Kosovsku Energetsku Korporaciju (KEK). Iznos je bio podmiren na dan 2. januara 2008.

Kretanje u odloženi prihod iz subvencija je kao što sledi:

	Centralna Fiskalna institucija/ Ministarstvo Economije i Finansije/EU	Svetska Banka/ Ostalo	Ukupno
Odloženi prihod iz subvencija na dan 1. januara 2007	149	152	301
Subvencije dobijene u toku godine	-	-	-
Prihodi iz subvencija	(149)	(103)	(252)
Odloženi prihod iz subvencija na dan 31. decembra 2007	-	49	49
Odloženi prihod iz subvencija na dan 1. januara 2008	-	49	49
Subvencije dobijene u toku godine	36	-	36
Prihodi iz subvencija	(36)	(49)	(85)
Odloženi prihod iz subvencija na dan 31. decembra 2008	-	-	-

18. Zakonske rezerve

Na bazi odredba UNMIK Regulacije broj 2006/47, početne zakonske rezerve CBK, ukupno u iznosu od DEM 5,000 hiljada (EUR 2,566 hiljada), su priložene od strane Centralne Fiskalne Vlasti 31. marta 2000. 8. juna 2004, na osnovi odluke ZSPGS (Zamenik Specijalnog Pretstavnik Generalnog Sekretarijata) stub IV, zakonske rezerve uvećane su od EUR 2,566 hiljada na EUR 10,000 hiljada.

15. juna 2007, u produžetku UNMIK Regulacije 2006/47, EUR 10,000 je preneseno od rezervnog fonda u zakonsim rezervama po odobrenje Upravnog Odbora. 29. juna 2008, u produžetku Zakona 03/L-074 Upravni Odbor odobrio prenos od dopunskih EUR 10,000 hiljada od rezervnog fonda.

CBK Izveštava direktno Skupštini Kosova. CBK kapital nije predmet zadržavanja.

19. Rezervni fond

Rezervni fond je osnivan u saglasnost UNMIK Regulacije broj 1999/20. Zatim, isto je adresirano u zamenete UNMIK regulacije.

U momentu, nivo rezervnog fonda je reguliran Zakonom broj 03/L-074. Neto dobit svake finansijske godine, u saglasnosti sa ovim zakonom i sa odobrenjem Upravnog Odbora, je prenesen u rezervni fond ili na račun Ministarstvu Finansija i Ekonomije.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

20. Dobitak po osnovu kamata

Dobitak po osnovu kamata obuhvata sledeće:

	2008	2007
Prihodi od kamata		
Sa plasmana sa fiksnim uslovima	33,290	25,447
Sa hartije od vrednosti	9,467	8,639
Sa plasmane tekućih računa (stanje)	84	189
	42,841	34,275
Rashodi od kamata		
Na depozitima tekućih računa u nebankarske institucije	22,011	20,477
Na kvalifikovane depozite bankarskih tekućih računa	3,066	1,624
Na fiksno oročenim depozitima	8,986	2,270
	34,063	24,371
Neto dobitak po osnovu kamata	8,778	9,904

21. Dobitak po osnovu naknada i provizija

Dobitak po osnovu naknada i provizija obuhvata sledeće:

	2008	2007
Prihodi od nadoknada		
Sa gotovinskim depozitima	124	124
Sa stranim dolazećim transferima	96	197
Sa stranim odlazećim transferima	356	283
Sa međubankarskog kliring sistema	145	122
Sa kreditnog registra	67	-
Ostala nadoknada	96	17
	884	743
Rashodi od nadoknada		
Za transport gotovina	182	197
Za bankarske transakcije	33	29
	215	226
Dobitak po osnovu naknada i provizija	669	517

22. Prihodi iz granta

Prihodi iz granta obuhvataju sledeće:

	2008	2007
Svetska Banka	49	275
EU	36	178
Ukupno	85	453

23. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi obuhvataju u glavnoj meri naknade naplaćene od finansijskih institucija u Kosovu kao deo od izdavanjem ili obnovom licenci kao i ostale zakonske naknade koje se odnese na njihove aktivnosti.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

24. Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih obuhvataju sledeće:

	2008	2007
Neto plata	1,219	999
Socijalna i zdravstvena osiguranja	326	259
Obuka personala	132	87
Plata članova Upravljačkog Odbora	58	37
Ostali	36	30
Ukupno	1,771	1,412

Broj zaposlenih u CBKa na dan 31. decembra 2008 je 158 (31. decembra 2007: 141).

25. Generalni i administrativni troškovi

Generalni i administrativni troškovi obuhvataju sledeće:

	2008	2007
Osiguranja	234	191
Porpavke i održavanja	69	67
Održavanje softvera	108	93
Komunikacijske troškove (telefon, teleks i internet)	79	62
Komunalije	70	80
Troškove revizije i konsultacije	23	20
Osiguravanje i transport gotovine (obezbeđenje)	44	46
Putovanja i prevoz	68	75
Poslovni troškovi motornih vozila	25	20
Nekretnine	22	18
Troškove za hranu	12	10
Kompjuter i ostala pomagala	58	38
Publikacije i literature	51	29
Ostalo	60	74
Ukupno	923	823

26. Gotovina i gotovinski ekvivalent

Gotovina i gotovinski ekvivalent obuhvata sledeće:

	Napomena	2008	2007
Gotovina u blagajni	7	39,674	63,817
Tekući računi u nerezidentnim bankama	8	10,403	1,946
Hartije od vrednosti sa rok dospeća do 3 meseca		175,559	9,924
Depozitni računi u nerezidentnim bankama sa rok dospeća do 3 meseca		505,242	545,792
Ukupno		730,878	621,479

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije navedeno)

27. Preuzete i potencijalne obaveze

Pravne

CBK je uključen u rutinskim pravnim parnicama od svojeg redovnog poslovanja. Mišljenje rukovodstva je da krajnji ishod ovih sudskih sporova neće materijalno uticati na rezultate CBK.

Kreditno povezane preuzete obaveze

31. decembra 2008, CBK ima preuzete obaveze da plasira depozire u iznosu od EUR nula (31. decembra 2007 EUR 28,191 hiljada).

Drugi angažmani

Drugi angažmani obuhvataju sledeće::

2008

	Ne kasnije od 1 godine
Nabavka vozila	144
Nabavka kompjuterskih aplikacija	50
Nadogradnja – Instalacija sistema zvuka	42
Ukupno	236

2007

	Ne kasnije od 1 godine
Bezbednosna dogradnja zgrade (radovi i konsultacije)	92
Nabavka opreme	48
Ukupno	140

28. Transakcije sa povezanim strankama

Povezane stranke obuhvataju rukovodstvo i Upravni Odbor. Njihove nadoknade su predstavljene dole:

	2008	2007
Nadoknada Upravnog Odbora	58	37
Nadoknada Rukovodstva	100	65
Ukupno	158	102

29. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Nakon datuma bilansa stanja nije bilo događaja koji bi zahtevali korekciju ili dopunsko obelodanjivanje u finansijskim izveštajima.